

Beantwoording vragen raadsleden

Nummer	DOC-26-1153878
Zaaknummer	Z-25-594823
Datum waarop de vraag is gesteld:	30 januari 2026
Fractie:	GemeenteBelangen
Raadslid:	R.A. Paarlberg
Afdeling	Ruimte
Onderwerp	Raadvragen GB Gebruik gewasbeschermingsmiddelen nabij woningen en afhandeling meldingen – gemeente Medemblik
Portefeuillehouder	Jeroen Broeders
Termijn beantwoording is	30 dagen

1.	Is de gemeente bekend met deze melding van een inwoner uit Abbekerk en met de inhoud van de reactie van de NVWA?
antwoord	Wij hebben hier geen registratie van kunnen vinden en uit contact met de Omgevingsdienst blijkt dat zij ook niet bekend zijn met de melding.
2.	a. Waarom is de melding van de inwoner niet inhoudelijk door de gemeente Medemblik zelf beantwoord, maar doorgestuurd naar andere instanties? b. En hoe ziet de gemeente haar eigen rol en verantwoordelijkheid bij het beantwoorden van vragen van inwoners over hun leefomgeving?
antwoord	a. De melding is niet zelf beantwoord door de gemeente omdat wij hier geen registratie van hebben kunnen vinden. De melding is zover bekend dan ook niet doorgestuurd naar andere instanties zoals de NVWA. In algemene zin geldt dat toezicht op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de handhaving van gebruiksvoorschriften een wettelijke taak is van de NVWA. Wanneer inwoners zich bij de gemeente melden, beoordeelt de gemeente welke instantie bevoegd is en wordt de inwoner daarover geïnformeerd. b. De gemeente is het eerste aanspreekpunt voor inwoners en heeft een verantwoordelijkheid binnen het stelsel van de Omgevingswet en de Wet publieke gezondheid. Dat betekent dat de gemeente: • signalen en zorgen van inwoners serieus neemt, • beoordeelt welke bevoegdheden en instrumenten beschikbaar zijn, • waar nodig schakelt met de Omgevingsdienst, GGD of NVWA, • en binnen haar eigen bevoegdheden zorg draagt voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. De gemeente heeft geen bevoegdheid om toxicologische beoordelingen van toegelaten middelen over te doen, maar heeft wél een afwegings-, signalerings- en regierol bij de bescherming van gezondheid in de fysieke leefomgeving.
3.	De NVWA stelt dat er geen landelijke afstandsnormen bestaan voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen nabij woningen en dat eventuele regels door gemeenten of provincies worden vastgesteld.

	a. Welke regels, beleidskaders of afspraken gelden binnen de gemeente Medemblik voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen nabij woningen, woonwijken, scholen en andere gevoelige functies? b. Indien dergelijke regels ontbreken: waarom is hier in Medemblik niet voor gekozen?
antwoord	a. De gemeente heeft geen beleid of regels. De gemeente heeft wel een handreiking waarin beschreven staat hoe de gemeente om gaat met spuitzonering bij gevoelige functies. Deze handreiking wordt momenteel geactualiseerd, mede in het licht van jurisprudentie en landelijke ontwikkelingen. b. De gemeenteraad heeft tot op heden geen opdracht gegeven om aanvullende regels op te stellen. Daarnaast is het juridisch complex om lokale afstandsnormen vast te stellen, omdat: • toelating en risicobeoordeling van middelen Europees en nationaal zijn geregeld; • de rechtspraak hierover in beweging is; • en er geen algemeen aanvaarde methodiek beschikbaar is om lokaal juridisch houdbare afstanden vast te stellen. De gemeente onderzoekt welke beleidsruimte binnen het omgevingsplan wél bestaat, in lijn met artikel 1.3 en 1.7 Omgevingswet. Daarnaast is de gemeente in afwachting van een rapport van het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu), aangekondigd voor Q2 2026 en door de Rijksoverheid opgevraagd naar aanleiding van de brede discussie over spuitzonering en de daaraan ten grondslag liggende risico's van gewasbeschermingsmiddelen. In de raadsvergadering van 19 februari is door het college toegezegd dat de raad na verschijnen van dit rapport per raadsinformatienota zal worden geïnformeerd over de consequenties voor het gemeentelijk handelen met betrekking tot gewasbeschermingsmiddelen in het algemeen en de spuitzoneringsproblematiek in het bijzonder.
4.	Kan de gemeente aangeven hoe meldingen worden beoordeeld wanneer niet vaststaat welk middel is gebruikt, en hoe wordt voorkomen dat onjuiste aannames (zoals het benoemen van een specifiek middel) onderdeel worden van de afhandeling?
antwoord	Sinds 2024 is de maatschappelijke aandacht voor de gevolgen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen sterk toegenomen. Voor een zorgvuldige beoordeling van mogelijke blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen is specifieke deskundigheid nodig. Deze expertise is niet binnen de gemeentelijke organisatie aanwezig. In de Kadernota 2027 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) zijn extra middelen gevraagd voor ingezet en nieuw beleid rondom gewasbeschermingsmiddelen. Uw raad gaf op 19 februari 2026 een positieve zienswijze af op de Kadernota 2027. Hiermee gaf u indirect ook aan positief te staan tegenover ingezet en nieuw beleid rondom gewasbeschermingsmiddelen voor het waarborgen voor kwaliteit van gezondheid en omgevingskwaliteit. De gemeente is daarom voornemens deze taak onder te brengen bij de OD NHN, zodat meldingen deskundig en zorgvuldig kunnen worden beoordeeld. De wijze van controle en eventuele handhaving wordt uitgewerkt zodra er meer duidelijkheid is.
5.	De NVWA stelt dat gewasbeschermingsmiddelen bij correct gebruik als veilig worden aangemerkt voor omwonenden, ook bij toepassing nabij woningen en bij het verspreiden van een penetrante geur. Deelt de gemeente deze opvatting en hoe verhoudt dit zich tot de gemeentelijke zorgplicht voor een gezonde en veilige leefomgeving onder de Omgevingswet?

antwoord	De toelating, risicobeoordeling en het vaststellen van gebruiksvoorschriften voor gewasbeschermingsmiddelen vinden plaats op Europees en nationaal niveau. De gemeente heeft geen bevoegdheid om deze toxicologische beoordeling zelfstandig over te doen of landelijke voorschriften te vervangen. Dat laat onverlet dat de gemeente een eigen verantwoordelijkheid heeft binnen het wettelijke stelsel. Onder: • artikel 1.3 Omgevingswet – een veilige en gezonde fysieke leefomgeving; • artikel 1.7 Omgevingswet – algemene zorgplicht voor eenieder; • artikel 2 Wet publieke gezondheid; bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke besluitvorming. Daarmee heeft de gemeente een afwegings-, signalerings- en regierol bij het beschermen van de gezondheid van inwoners. Er bestaat zowel nationaal als internationaal wetenschappelijk onderzoek naar mogelijke gezondheidseffecten van blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen, waaronder epidemiologische, toxicologische en blootstellingsstudies. De gemeente volgt deze ontwikkelingen nauwlettend en betreft gezondheidsaspecten bij haar bestuurlijke afwegingen. De gemeentelijke zorgplicht houdt in dat de gemeente: • signalen van inwoners serieus neemt; • beoordeelt welke risico's binnen haar bevoegdheden kunnen worden beperkt; • advies inwint bij deskundige instanties zoals GGD en Omgevingsdienst; • en waar juridisch houdbaar, maatregelen kan treffen via het omgevingsplan of maatwerkvoorschriften. Tegelijkertijd moet de gemeente zorgvuldig omgaan met alle betrokken belangen, waaronder de gezondheid van inwoners, de agrarische bedrijfsvoering en de juridische houdbaarheid van eventuele maatregelen. De gemeente kan niet zonder wettelijke grondslag ingrijpende beperkingen opleggen, maar heeft wél de verantwoordelijkheid om binnen haar bevoegdheden actief te sturen, te informeren en te beschermen. Verder is de gemeente, zoals onder vraag 3 aangegeven, in afwachting van het rapport van het RIVM.
6.	Hoe beoordeelt de gemeente het feit dat inwoners meerdere dagen stankoverlast kunnen ervaren zonder te weten welke middelen zijn toegepast, terwijl er landelijk maatschappelijke onrust bestaat over de effecten van gewasbeschermingsmiddelen op gezondheid en milieu?
antwoord	De gemeente begrijpt dat het voor inwoners erg vervelend en soms zelfs zorgwekkend kan zijn wanneer zij meerdere dagen stankoverlast ervaren zonder te weten welke middelen zijn gebruikt. Zeker in een tijd waarin er landelijk veel aandacht is voor de mogelijke effecten van gewasbeschermingsmiddelen op gezondheid en milieu. Wij nemen deze zorgen serieus. Daarom volgen we de landelijke ontwikkelingen nauwlettend, staan we in contact met betrokken instanties en onderzoeken we welke rol wij kunnen vervullen in het verbeteren van informatievoorziening, het beoordelen van meldingen en het versterken van de regie. Zie ook het antwoord onder vraag 3.
7.	Welke mogelijkheden ziet de gemeente om inwoners beter te informeren vooraf of achteraf over spuitwerkzaamheden in de nabijheid van woongebieden, ook wanneer formeel geen sprake is van een overtreding?
antwoord	De gemeente erkent dat goede informatievoorziening een belangrijk onderdeel is van haar verantwoordelijkheid voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving, zoals bedoeld in de Omgevingswet, en de bestuurlijke verantwoordelijkheid onder de Wet publieke gezondheid.

	De gemeente is bereid om te onderzoeken welke mogelijkheden er binnen het huidige wettelijke kader beschikbaar zijn om inwoners beter te informeren. Zie ook het antwoord onder vraag 3.
8.	Is de gemeente bereid te onderzoeken of aanvullende lokale beleidsregels, afstandsnormen of maatwerkvoorschriften wenselijk en juridisch haalbaar zijn binnen de gemeente Medemblik? Zo ja, op welke termijn wordt de raad hierover geïnformeerd? Zo nee, waarom niet?
antwoord	De gemeente onderzoekt momenteel samen met meerdere instanties welke rol zij moet aannemen en onderzoekt daarbij ook welke beleidsruimte en instrumenten beschikbaar zijn binnen het omgevingsplan en via maatwerkvoorschriften. De gemeente weet nog niet binnen welke termijn er meer duidelijkheid is, nu zij mede afhankelijk is van andere instanties. Zodra de gemeente meer concrete informatie heeft, zal zij de raad informeren hierover zoals reeds in de raadsvergadering van 19 februari is toegezegd.
9.	Hoe wordt binnen de gemeente Medemblik voorkomen dat inwoners het gevoel krijgen van het zogenoemde 'paarse krokodil'-effect, waarbij instanties naar elkaar verwijzen zonder dat een concrete vraag wordt beantwoord?
antwoord	De gemeente vindt het belangrijk dat inwoners niet het gevoel krijgen van het zogenoemde 'paarse krokodil'-effect. De gemeente vindt het belangrijk dat inwoners niet van instantie naar instantie worden verwezen zonder antwoord. De gemeente pakt vragen en zorgen op, beoordeelt welke instantie bevoegd is en zorgt voor duidelijke communicatie. In dit specifieke geval is er binnen de gemeente geen melding bekend.
10.	Is de gemeente bereid het meldproces rondom milieu-, geur- en gezondheidsklachten te evalueren en de gemeenteraad hierover te informeren, inclusief mogelijke verbeterpunten in communicatie en verantwoordelijkheidstoedeling?
antwoord	Binnen gemeente Medemblik bestaat geen afzonderlijk beleid dat specifiek het meldproces rondom milieu-, geur- en gezondheidsklachten of het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen regelt. Meldingen worden afgehandeld binnen de kaders van de gemeentelijke Uitvoerings- en Handhavingsstrategie. Daarnaast worden milieumeldingen en inhoudelijke vragen of klachten behandeld via de Omgevingsdienst NHN die voor Medemblik de milieutaken uitvoert. De Omgevingsdienst NHN heeft momenteel geen taak voor inwoners op inhoudelijke vragen of klachten van gewasbeschermingsmiddelen. Zij adviseert alleen de gemeente over ruimtelijke onderbouwingen waarbij spuitzonering een rol speelt. Het college is in afwachting van het reeds eerder benoemde rapport van het RIVM.

